

Introduktion til de specialespecifikke hoveduddannelseskurser Læger i hoveduddannelse til og hovedvejleder i det samfundsmedicinske speciale

De obligatoriske specialespecifikke kurser er udarbejdet af Dansk samfundsmedicinsk selskab (DASAMS). Kurserne udgør en del af den samlede speciallægeuddannelse til samfundsmedicin. Målet med deltagelse i de specialespecifikke hoveduddannelseskurser er at den uddannelsessøgende læge opnår en grundlæggende viden om generelle principper og tendenser inde for det samfundsmedicinske speciale, med udgangspunkt i de af selskabet fastlagte kompetencer som skal opnås for at få godkendt speciallægeuddannelsen.

Formål med denne introduktion:

At forberede og klæde uddannelseslæger og vejleder på til samtale om kurserne, og dermed øge læringsudbyttet af kurserne.

Målgruppe for denne introduktion: uddannelseslæger og vejledere

Praktisk information om de specialespecifikke kurser Der er ti specialespecifikke kurser. Kurserne forløber altid over 3 kursusdage fire gange om året, og hele kursusrækken løber således over 2½ år.

Uddannelseslægen skal tilmelde sig kurserne via Sundhedsstyrelsens hjemmeside:

<https://www.sst.dk/da/uddannelse/speciallaeger/speciale-specifikke-kurser/samfundsmedicin>, hvor oplysninger i forhold til hvem, hvornår og hvordan fremgår.

Alle tre dage er lønnet kursusdage.

Kurset inviterer til en høj grad af deltageraktivitet, og er gennemgående bygget op omkring proaktivitet og "ansvar for egen læring". Kurset afvikles som en vekslen mellem deltageraktiverende oplæg og casebaseret undervisning.

Kurserne indeholder en generel introduktion til de samfundsmedicinske arbejdsområder som omfatter:

- Levevilkår og sundhed
- Miljø og beredskab
- Psykosociale forhold, livsstil og sundhed
- Sundheds- og socialvæsenets struktur og funktion
- Lovgivning, der regulerer sundhedsforhold og visse sociale forhold

- Økonomiske relationer samt prioriteringer i sundhedssektoren
- Samfundsmedicinske forskningsmetoder som fx registerforskning
- Kvalitetssikring, kvalitetsudvikling og patientsikkerhed

Kursets forløb

Før kurset skal HU-lægen

HU-lægen skal forud for kurserne overveje relaterede problemstillinger fra egen organisation om kursusemnet, og der kan før kursusstart være angivet kursusmateriale, som det forventes at HU-lægen har orienteret sig i.

HU-lægen kan sammen med sin vejleder et par uger før kursusstart, som led i forberedelse til kurserne have en vejledersamtale som tager udgangspunkt i det kommende kursus. Samtalerne bør fokusere på:

- Synliggørelse af ansættelsesstedet i forhold til, hvilke typer af arbejdsopgaver og funktioner, som understøtter kursernes indhold
- Systematisk refleksion før kurser, fx via refleksionsark eller faglige oplæg på afdelingen.

Det kan desuden være relevant, at kurserne synliggøres for afdelingen via plancher og de bør skrives ind i HU-lægens uddannelsesplan.

På kurset arbejder vi med

Kurset er udformet som et aktivt læringsrum med teorisessioner, case og dialogbaseret undervisning. Deltagerne får mulighed for at arbejde med problemstillinger som konkret relaterer sig til kursets emne, om muligt med involvering af erfaringer fra egen organisation.

Efter kurset opfordres HU-lægen til

At afholde en opfølgende vejledersamtale, og sammen reflektere læring fra kurset i forhold til HU-lægens arbejdsopgaver på ansættelsesstedet.

På afdelinger hvor der er ikke er tilgængelige daglige vejledere med samfundsmedicinsk speciale, kan det være relevant at organisere vejledning som gruppevejledning efter kurset.

Opgaven for hovedvejleder, tutorlæge eller UAO

Inden kursusstart opfordres til en refleksionssamtale med HU-lægen med henblik på sammenhæng mellem kursus og HU-lægens arbejdsopgaver på ansættelsesstedet. Efter kurset opfordres til at der afholdes en opfølgende refleksionssamtale med HU-lægen med henblik på udbytte af kurset i sammenhæng med HU-lægens arbejdsopgaver på ansættelsesstedet. Det kan være relevant at tage udgangspunkt i spørgsmål til kursets indhold eller opfordre til, at HU-lægen holder et oplæg om relevante problemstillinger fra kurset for kolleger.

Det kan også være relevant at skabe rum for:

- Hvordan skaber vi gode og meningsfulde specialespecifikke kurser
- Var kursusmaterialet relevant og hvor stort var behovet for at jeg orienterede sig inden kursets start
- Hvordan sikre jeg læring fra kurset i det daglige arbejde

Ved at give plads for refleksion før og efter kursus skabes der muligheder for at HU-lægen får konkrete input til, hvordan de får skabt de bedste betingelser for at kunne anvende læring fra kurset i HU-lægens daglige arbejde. Her spiller hovedvejleder, UAO eller tutorlæge en vigtig rolle for HU-lægens anvendelse af kursusudbyttet.

